

Элективті пәндер каталогы

1. Кафедра: Патология және сот медицинасы
2. Дайындық деңгейі: Резидентура
3. Білім беру бағдарламасы: 7R01150"Патологиялық анатомия"
4. Курс: 2
5. Элективті пәннің атауы: Патологиялық анатомия және ана өлімінің сараптамасы.
6. Несиелер саны: 4
- 7.Мақсаты: Ұрықтың антенатальды, интра - және постнатальды өлімінің сараптамасын ескере отырып, ана өліміне патологиялық-анатомиялық зерттеу жүргізу дағдыларын қалыптастыру.
8. Міндеттері: 1. Ана өлімі кезінде патологоанатомиялық аутопсия жүргізу дағдыларын үйрету.
 2. Ұрықтың аутопсия деректері бойынша антенатальды, интра - және постнатальды ұрықтың өлімін анықтау және анықтау дағдыларын үйрету.
 3. Аутопсия, патологиялық-анатомиялық эпикриз, қорытынды, өлім туралы дәрігерлік куәлік хаттамаларын ресімдеу, аурулар мен өлім себептерін кодтау.
 4. Ана өлімі кезінде патоморфологиялық зерттеу жүргізуге, деректерді морфологиялық диагностикалауға және түсіндіруге үйрету.
9. Пәннің мазмұны: Ана өлімі кезінде патологоанатомиялық аутопсия жүргізу тәртібі. Аутопсия хаттамаларын, патологиялық-анатомиялық эпикризді, қорытындыны, өлім туралы дәрігерлік куәлікті, ана өлімі кезіндегі ауруларды және өлім себептерін кодтау ерекшеліктерін ресімдеу. Морфологиялық диагностика және деректерді түсіндіру.
10. Тақырыпты таңдаудың негіздемесі. Сот-медициналық және патологиялық тәжірибеде ана өліміне сараптама жүргізу басым міндеттердің бірі болып табылады. Қазақстанда соңғы үш жылда ана өлімі көрсеткішінің өсуі байқалады. Республикада 2023-2030 жылдарға арналған ҚР – да ана мен бала денсаулығын қорғау қызметін дамытудың "әрбір әйел-әр бала" тұжырымдамасын бекіту жоспарлануда, деп хабарлайды ҚазАқпарат тілшісі. Үкіметтің тиісті қаулысы Ашық НҚА порталында жария талқылау үшін орналастырылған.

Құжатта келтірілген деректерге сәйкес, соңғы 5 жылда ҚР халқының саны 8,8% - ға артып, 2022 жылғы 1 қаңтарға 19 122 423 адамды құрады, оның 9 835 645-і (51,4 %) әйелдер халқына тиесілі. Құнарлы жастағы әйелдердің саны (әйелдің өміріндегі бала көтеруге және тууға қабілетті кезең) 4 417 460, балалар (0 – ден 18 жасқа дейін) – 6 485 507, оның ішінде жасөспірімдер (15-17 жас) - 814 523.

"Ана өлімі (МС) Денсаулық сақтау жүйесінің жағдайының сезімтал көрсеткіштерінің бірі болып табылады. 2000 жылдан бастап әлемде МС көрсеткішінің жеделдетілген төмендеуінің жоғары қарқыны байқалды, жылына 5,5%, ҚР-да 6,2%. ҚР-дағы динамикада соңғы 10 жылда МС 2,4 есеге төмендеді (2009 жылы 100 мың тірі туылғанға шаққанда 36,8 - ден 2019 жылы 13,7-ге дейін)", - делінген Тұжырымдама жобасында.

Соңғы онжылдықта ана өлімі көрсеткішінің төмендеуі тиімді перинаталдық технологияларды, жаңа клиникалық хаттамаларды енгізу, сондай-ақ перинаталдық көмекті өңірлендіруді қоса алғанда, шұғыл көмек көрсетуді жетілдіру есебінен қамтамасыз етілгені атап өтілді.

"Алайда, 2020 жылдан бастап ана өлімінің өсуі байқалды, бұл COVID-19 пандемиясымен байланысты. 2021 жылдың қорытындысы бойынша ҚР-да ана өлімінің көрсеткіші 22% - ға артып, 100 мың тірі туылғанға шаққанда 44,7 құрады, 2020 жылы 36,5", - делінген құжатта. Ана өлімінің себептерінің құрылымында 70% пневмония және коронавирустық инфекция болды. COVID-19-дан "артық" өлімнің өсуі инфекциялық агентпен, "дельта" коронавирус штаммының жоғары патогенділігімен, аурудың ауыр және найзағай ағымымен, аналардың

соматикалық денсаулығымен, жүкті әйелдердің физиологиялық жағдайының ерекшеліктерімен және ковидтен кейінгі асқынулармен байланысты.

Ана өлімінің тікелей себептерінің құрылымында жатыр атониясының, плацентаның патологиялық бекітілуінің және босану кезіндегі жарақаттың салдары болған акушерлік қан кетулер (37%) басым. Сондай-ақ, сапасыз пренатальды бақылау салдарынан ауыр преэклампсия/эклампсияның асқынуынан болатын өлім-жітім төмендемейді, делінген құжатта.

11. Оқыту нәтижелері

ОН1 Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау жүйесінің ұйымдастырушылық өрісі шеңберінде ана өліміне патологиялық-анатомиялық зерттеу жүргізеді.

ОН 2 антенатальды, интра - және постнатальды ұрықтың өлімі кезіндегі патологиялық деректерді, аутопсия кезінде және медициналық құжаттама бойынша босануды зерттеу кезінде бағалайды.

ОН 3 аутопсия хаттамасын, патологиялық эпикризді, қорытындыны, өлім туралы дәрігерлік куәлікті ресімдейді, ана өліміндегі аурулар мен өлім себептерін кодтайды.

ОН 4 медициналық құжаттама бойынша патологиялық сараптама жүргізеді.

ОН 5 жүктілік, босану және босанғаннан кейінгі кезеңдегі қылмыстық араласулардың болуын бағалайды.

ОН 6 қайтыс болған адамдардың туыстарымен және денсаулық сақтау органдарымен өзара әрекеттеседі.

Пререквизиттер: Сот-гистологиялық патоморфология, Цитопатологиямен акушерлік-гинекологиядағы клиникалық патоморфология, Педиатриядағы клиникалық патоморфология, Фитопатология мен Онкологиядағы клиникалық патоморфология,

Постреквизиттер: Жалпы және жеке патология, Сот-гистологиялық патоморфология, Цитопатологиямен акушерлік-гинекологиядағы клиникалық патоморфология, Педиатриядағы клиникалық патоморфология, Фитопатология мен Онкологиядағы клиникалық патоморфология, Стоматологиядағы клиникалық патоморфология.

Әдебиет: Негізгі:

Айтбембет, Б. Н.

Ішкі ағза ауруларының пропедевтикасы [Мәтін] : оқулық / Б. Н. Айтбембет. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 568 бет.

Патологиялық процестер мен аурулардың морфологиялық көріністерінің салыстырмалы сипаттамасы [Мәтін] : оқу құралы / ред. К. Б. Манекенова. - 2-ші бас. - Караганда : АҚНҰР, 2019.

Ахметов, Ж. Б.

Патологиялық анатомия [Мәтін] : оқулық / Ж. Б. Ахметов. - 5-ші бас. - Қарағанды : Medet Group ЖШС, 2021. - 878 бет.

Дукенбаева, Б. А.

Жалпы патологиялық анатомияның екінші бөлімі: "Қанайналым бұзылыстары" [Мәтін] : оқу құралы / Б. А. Дукенбаева. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 120 бет

Сравнительная характеристика морфологических проявлений патологических процессов и заболеваний [Текст] : учебное пособие / Т. М. Омаров ; под ред. К. Б. Манекеновой. - 2-е изд. - Караганда : АҚНҰР, 2019. - 149 с.

Патологическая анатомия. Т.1. Общая патология [Текст] : учебник: в 2-х томах / под ред. В. С. Паукова. - 2-е изд. доп. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2020. - 720 с.

Патологическая анатомия. Т.2. Частная патология [Текст] : учебник: в 2-х томах / под ред. В. С. Паукова. - 2-е изд. доп. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2020. - 528 с.

Қосымша:

Түсіпбекова, М. М.

Жалпы патологиялық үрдістердің морфологиялық атласы [Мәтін] : атлас / М. М. Түсіпбекова. - Алматы : Эверо, 2016. - 188 бет.

Жалпы дәрігерлік практика: ұлттық нұсқаулық. 2 томдық. 2 том [Мәтін] : нұсқаулық / Қазақ тіліне ауд. Қ. Ә. Әлиханова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 896 б. с. : ил.

Карабалин, С. К. Медицина труда (профессиональная патология) Ч.1 [Текст] : учебное пособие / С. К. Карабалин. - 2-е изд. - Алматы : АҚНҰР, 2021. - 432 с.

Карабалин, С. К. Медицина труда (профессиональная патология) Ч.2 [Текст] : учебное пособие / С. К. Карабалин. - 2-е изд. - Алматы : АҚНҰР, 2021. - 578 с.

Патологическая анатомия. Руководство к практическим занятиям [Текст] : учебное пособие / ред. О. В. Зайратьянца. - 2-е изд., испр. и доп. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2021. - 696 с

1. Кафедра: Патология және сот медицинасы

2. Дайындық деңгейі: Резидентура

3. Білім беру бағдарламалары: 7R01150"Патологиялық анатомия"

4. Курс: 2

5. Элективті пәннің атауы: Ятрогендік патология.

6. Несиелер саны: 4

7.Мақсаты: Ятрогендік патологияны патологиялық диагностикалау дағдыларын қалыптастыру.

8. Міндеттері: 1. Терапевтік әсерге байланысты ятрогендік аурулар кезінде клиникалық-морфологиялық талдау жүргізу дағдыларына оқыту: тағайындалған дәрілік заттардың қолайсыз (жанама) әсерлері; дәрілік заттардың артық тағайындалуы; жағымсыз дәрілік өзара іс-қимылдар.

2. Терапевтік және хирургиялық араласулармен байланысты ятрогендік аурулар кезінде клиникалық-морфологиялық талдау жүргізу дағдыларына оқыту: дәрігерлік қателіктер; диагностиканың ауыр әдістері; аурухана инфекциялары; дәрігердің оқылмайтын қолжазбасына немесе қате жазуларына байланысты тағайындаулардың дұрыс орындалмауы; немқұрайлылық; ақпараттың жеткіліксіздігі немесе жетіспеуі, тиісті жарактандырылмауы, рәсімдердің, техникалар мен әдістердің орындалмауы; жеткіліксіз есепке алу немесе кемшіліктер ақпарат, дұрыс жабдықталмауы, рәсімдерді, техникалар мен әдістерді орындау.

3. Патологиялық-анатомиялық диагнозды, патологиялық-анатомиялық эпикризді, қорытындыны, өлім туралы дәрігерлік куәлікті ресімдеу, ятрогендік патологиядағы аурулар мен өлім себептерін кодтау.

9. Пәннің мазмұны: Ятрогендік аурулар кезінде клиникалық-морфологиялық талдау жүргізу тәртібі, деректерді түсіндіру.

10. Тақырыпты таңдаудың негіздемесі. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының (ДДҰ) 2019 жылғы мәліметтері бойынша, медициналық көмек көрсету кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтамау салдарынан жыл сайын миллиондаған пациенттерге залал келтіріліп, табысы төмен және орташа елдерде 2,6 миллион адам қаза табады. Дүние жүзінде пациенттерге зиян келтіретін жеке, әлеуметтік және экономикалық залал көптеген триллион долларды құрайды. ДДҰ бас директоры доктор Т. А. Гебрейесуса, әлемде әр минут сайын кем дегенде бір адам медициналық көмек көрсету кезінде зияннан қайтыс болады.

Алғашқы және амбулаториялық медициналық көмек көрсету процесінде он пациенттің төртеуіне зиян келтіріледі. Диагностика кезінде, дәрі-дәрмектерді тағайындау кезінде және оларды қолдануда қателіктер ең ауыр зардаптарға әкеледі. Тек дәрілік қателіктер жылына шамамен 42 миллиард АҚШ долларына зиян келтіреді. Жыл сайын хирургиялық араласу кезінде қауіпсіздік пен гигиенаны сақтамау пациенттердің шамамен 25% - асқынулар тудырады және операция кезінде немесе одан кейін бір миллион пациенттің өліміне әкеледі. Пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз етуге арналған алдын алу шаралары дәрі-дәрмектерді айтарлықтай үнемдеуге әкелуі мүмкін және пациенттерге зиян келтірудің салдарын емдеуге қарағанда әлдеқайда арзан болуы мүмкін деп есептеледі. Сондықтан бұл тақырып өзекті және резидентурада оқуға қажет.

11. Оқыту нәтижелері

ОН1 белгіленген клиникалық диагнозы бар мейіттерге клиникалық-морфологиялық талдау жүргізу кезінде ятрогендік аурулардың дамуын саралау

ОН2 клиникалық-морфологиялық талдау жүргізу кезінде ятрогендік аурулардың дамуын саралау

Пререквизиттер: Сот-гистологиялық патоморфология, Цитопатологиямен акушерлік-гинекологиядағы клиникалық патоморфология, Педиатриядағы клиникалық патоморфология, Фитопатология мен Онкологиядағы клиникалық патоморфология,

Постреквизиттер: Жалпы және жеке патология, Сот-гистологиялық патоморфология, Цитопатологиямен акушерлік-гинекологиядағы клиникалық патоморфология, Педиатриядағы клиникалық патоморфология, Фитопатология мен Онкологиядағы клиникалық патоморфология, Стоматологиядағы клиникалық патоморфология.

стоматологии

Әдебиет: Негізгі:

Айтбембет, Б. Н.

Ішкі ағза ауруларының пропедевтикасы [Мәтін] : оқулық / Б. Н. Айтбембет. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 568 бет.

Патологиялық процестер мен аурулардың морфологиялық көріністерінің салыстырмалы сипаттамасы [Мәтін] : оқу құралы / ред. К. Б. Манекенова. - 2-ші бас. - Караганда : АҚНҰР, 2019.

Ахметов, Ж. Б.

Патологиялық анатомия [Мәтін] : оқулық / Ж. Б. Ахметов. - 5-ші бас. - Қарағанды : Medet Group ЖШС, 2021. - 878 бет.

Дукенбаева, Б. А.

Жалпы патологиялық анатомияның екінші бөлімі: "Қанайналым бұзылыстары" [Мәтін] : оқу құралы / Б. А. Дукенбаева. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 120 бет

Сравнительная характеристика морфологических проявлений патологических процессов и заболеваний [Текст] : учебное пособие / Т. М. Омаров ; под ред. К. Б. Манекеновой. - 2-е изд. - Караганда : АҚНҰР, 2019. - 149 с.

Патологическая анатомия. Т.1. Общая патология [Текст] : учебник: в 2-х томах / под ред. В. С. Паукова. - 2-е изд. доп. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2020. - 720 с.

Патологическая анатомия. Т.2. Частная патология [Текст] : учебник: в 2-х томах / под ред. В. С. Паукова. - 2-е изд. доп. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2020. - 528 с.

Қосымша:

Түсіпбекова, М. М.

Жалпы патологиялық үрдістердің морфологиялық атласы [Мәтін] : атлас / М. М. Түсіпбекова. - Алматы : Эверо, 2016. - 188 бет.

Жалпы дәрігерлік практика: ұлттық нұсқаулық. 2 томдық. 2 том [Мәтін] : нұсқаулық / Қазақ тіліне ауд. Қ. Ә. Әлиханова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 896 б. с. : ил.

Карабалин, С. К. Медицина труда (профессиональная патология) Ч.1 [Текст] : учебное пособие / С. К. Карабалин. - 2-е изд. - Алматы : АҚНҰР, 2021. - 432 с.

Карабалин, С. К. Медицина труда (профессиональная патология) Ч.2 [Текст] : учебное пособие / С. К. Карабалин. - 2-е изд. - Алматы : АҚНҰР, 2021. - 578 с.

Патологическая анатомия. Руководство к практическим занятиям [Текст] : учебное пособие / ред. О. В. Зайратьянца. - 2-е изд., испр. и доп. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2021. - 696 с

"

1. **Кафедра:** Патология және сот медицинасы

2. **Дайындық деңгейі:** Резидентура

3. **Білім беру бағдарламалары:** 7R01150"Патологиялық анатомия"

4. **Курс:** 2

5. **Элективті пәннің атауы:** Шұғыл жағдайлардың патологиясы.

6. **Несиелер саны:** 4

7. Мақсаты: Шұғыл жағдайларды патологиялық диагностикалау дағдыларын қалыптастыру.

8. Міндеттері: 1. Адам өміріне қауіп төндіретін және шұғыл көмек көрсетуді талап ететін өмірлік маңызды функциялардың ауыр бұзылулары кезінде клиникалық-морфологиялық талдау жүргізу дағдыларын үйрету.

2. Адам өміріне қауіп төндіретін өмірлік маңызды функциялардың ауыр бұзылыстарын анықтау және анықтау дағдыларын және қарқынды терапия мен реанимация әдістерін қолданудың нақты негіздемелерін үйрету.

3. Аутопсия, патологиялық-анатомиялық диагноз, эпикриз, өлім туралы дәрігерлік куәлік хаттамаларын ресімдеу, шұғыл жағдайларда ауруларды және өлім себептерін кодтау.

4. Шұғыл стесояндардың патологиялық-анатомиялық диагностикасын жүргізуге және деректерді түсіндіруге үйрету.

9. Пәннің мазмұны: Адам өміріне қауіп төндіретін және шұғыл көмек көрсетуді талап ететін өмірлік маңызды функциялардың ауыр бұзылулары кезінде, оның ішінде қарқынды терапия және реанимация әдістерінің көмегімен клиникалық-морфологиялық талдау жүргізу тәртібі. Мұндай ауыр жағдайларға жедел пайда болған патологиялар (улану, асфиксия, травматикалық шок) және ұзақ мерзімді созылмалы аурулардың асқынулары (гипертониялық дағдарыс, астматикалық статус, диабеттік кома және т.б.) жатады. Морфологиялық диагностика және деректерді түсіндіру.

10. Тақырыпты таңдаудың негіздемесі. Патологиялық тәжірибеде шұғыл диагностиканы жүргізу маңызды компонент болып табылады, өйткені патолог-дәрігерлер TRALI синдромы, абдоминальды бөлім синдромы, аддисониялық дағдарыс, акушерлік сепсис, анафилактикалық шок, шала туылған апноэ, аритмия, артериялық қан кету, астматикалық мәртебе сияқты шұғыл жағдайлардың түрлерін ажырату қажет болған жағдайда жұмыс істеуі керек. асфиксия, жаңа туған нәрестенің асфиксиясы, веноздық қан кету, кенеттен жүрек өлімі, ішкі қан кету, интракраниальды босану жарақаты, ауа эмболиясы, геморрагиялық инсульт, геморрагиялық шок, жүрек жеткіліксіздігі және т. б. өмірге қауіп төндіретін жағдайлар себептері мен жетекші механизмі бойынша ерекшеленеді, сондықтан өмірлік маңызды бұзылулардың этиопатогенезін білу және ескеру өте маңызды, өйткені олар медициналық көмек алгоритмінің дұрыстығын анықтауға және зақымдаушы факторға байланысты оны бағалауға мүмкіндік береді, сондай-ақ зақымдаушы факторлардың басқа түрлерінде шұғыл жағдайлардың дамуын ескереді, патологиялық диагностиканы қажет етеді.

11. Оқыту нәтижелері

ОН1 белгіленген клиникалық диагнозы бар мәйіттерге клиникалық-морфологиялық талдау жүргізу кезінде шұғыл жағдайлардың дамуын саралау.

ОН2 клиникалық-морфологиялық талдау жүргізу кезінде шұғыл жағдайлардың дамуын саралау.

Пререквизиттер: Сот-гистологиялық патоморфология, Цитопатологиямен акушерлік-гинекологиядағы клиникалық патоморфология, Педиатриядағы клиникалық патоморфология, Фитопатология мен Онкологиядағы клиникалық патоморфология,

Постреквизиттер: Жалпы және жеке патология, Сот-гистологиялық патоморфология, Цитопатологиямен акушерлік-гинекологиядағы клиникалық патоморфология, Педиатриядағы клиникалық патоморфология, Фитопатология мен Онкологиядағы клиникалық патоморфология, Стоматологиядағы клиникалық патоморфология.

Әдебиет: Негізгі:

Айтбембет,

Б.

Н.

Ішкі ағза ауруларының пропедевтикасы [Мәтін] : оқулық / Б. Н. Айтбембет. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 568 бет.

Патологиялық процестер мен аурулардың морфологиялық көріністерінің салыстырмалы сипаттамасы [Мәтін] : оқу құралы / ред. К. Б. Манекенова. - 2-ші бас. - Караганда : АҚНҰР, 2019.

Ахметов, Ж. Б. Патологиялық анатомия [Мәтін] : оқулық / Ж. Б. Ахметов. - 5-ші бас. - Қарағанды : Medet Group ЖШС, 2021. - 878 бет.

Дукенбаева, Б. А. Жалпы патологиялық анатомияның екінші бөлімі: "Қанайналым бұзылыстары" [Мәтін] : оқу құралы / Б. А. Дукенбаева. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 120 бет

Сравнительная характеристика морфологических проявлений патологических процессов и заболеваний [Текст] : учебное пособие / Т. М. Омаров ; под ред. К. Б. Манекеновой. - 2-е изд. - Караганда : АҚНҰР, 2019. - 149 с.

Патологическая анатомия. Т.1. Общая патология [Текст] : учебник: в 2-х томах / под ред. В. С. Паукова. - 2-е изд. доп. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2020. - 720 с.

Патологическая анатомия. Т.2. Частная патология [Текст] : учебник: в 2-х томах / под ред. В. С. Паукова. - 2-е изд. доп. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2020. - 528 с.

Қосымша:

Түсіпбекова, М. М. Жалпы патологиялық үрдістердің морфологиялық атласы [Мәтін] : атлас / М. М. Түсіпбекова. - Алматы : Эверо, 2016. - 188 бет.

Жалпы дәрігерлік практика: ұлттық нұсқаулық. 2 томдық. 2 том [Мәтін] : нұсқаулық / Қазақ тіліне ауд. Қ. Ә. Әлиханова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 896 б. с. : ил.

Карабалин, С. К. Медицина труда (профессиональная патология) Ч.1 [Текст] : учебное пособие / С. К. Карабалин. - 2-е изд. - Алматы : АҚНҰР, 2021. - 432 с.

Карабалин, С. К. Медицина труда (профессиональная патология) Ч.2 [Текст] : учебное пособие / С. К. Карабалин. - 2-е изд. - Алматы : АҚНҰР, 2021. - 578 с.

Патологическая анатомия. Руководство к практическим занятиям [Текст] : учебное пособие / ред. О. В. Зайратьянца. - 2-е изд., испр. и доп. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2021. - 696 с